

Školský klub detí pri Základnej škole, Sládkovičova 487,

049 22 Gemerská Poloma

Výchovný program ŠKD

„FAREBNÝ SVET“

Forma výchovy a vzdelávania	Poldenná
Výchovný jazyk	Slovenský
Druh školského zariadenia	Štátne
Prerokované v pedagogickej rade školy	6.9.2017
Prerokované v rade školy	14.9.2017
Platnosť výchovného programu	1. septembra 2017 – 31. augusta 2021
Posledná aktualizácia	September 2019
Zriaďovateľ	Obec Gemerská Poloma

.....
riaditeľ školy

Obsah:

1. Titulný list
2. Ciele ŠKD
3. Hlavné úlohy ŠKD
4. Stratégie výchovno-vzdelávacej činnosti
5. Kľúčové kompetencie dieťaťa
6. Formy výchovy a vzdelávania
7. Tematické oblasti výchovy ŠKD
8. Výchovný plán ŠKD
9. Výchovné štandardy ŠKD
10. Výchovné osnovy ŠKD
11. Personálne zabezpečenie
12. Materiálno-technické a priestorové zabezpečenie
13. Bezpečnosť a ochrana zdravia pri výchove
14. Charakteristika ŠKD
15. Charakteristika detí
16. Projekty
17. Spolupráca ŠKD
18. Výchovný jazyk
19. Vnútorňý systém kontroly hodnotenia detí
20. Vnútorňý systém kontroly hodnotenia zamestnancov ŠKD
21. Požiadavky na kontinuálne vzdelávanie pedagogických zamestnancov
22. Plán MZ
23. Finančná gramotnosť v ŠKD
24. Čitateľská gramotnosť v ŠKD

2. Ciele ŠKD:

- poskytnúť deťom priestor pre oddych, relaxáciu a rekreáciu
- vytvárať podmienky, aby sa deti mohli kvalitne pripraviť na vyučovanie
- umožniť deťom, aby sa prejavovali ako slobodná a zodpovedná osobnosť
- viesť deti k osvojeniu zásad slušného správania
- podporovať deti k vytváraniu priateľských vzťahov s rovesníkmi
- poznávať individuálne schopnosti dieťaťa
- pomáhať deťom realizovať sa v činnostiach, ktoré ich zaujímajú
- učiť deti aktívne oddychovať
- podporovať tvorivosť detí
- uskutočňovať celoklubové podujatia
- športovými činnosťami napomáhať zdravému vývinu detí
- rozvíjať u detí čitateľskú a finančnú gramotnosť
- vo výchove a vzdelávaní uplatňovať prvky tvorivo-humanitnej výchovy

3. Hlavné úlohy v ŠKD:

V našom ŠKD obohacujeme výchovu a vzdelávanie o regionálne prvky, o objavovanie a skúmanie pamätihodností, flóry a fauny v regióne.

Výchovný program nášho ŠKD vychádza zo všeobecných cieľov a princípov výchovy a vzdelávania (zákon 245/2008), z kľúčových kompetencií žiaka základnej školy a z vlastnej koncepcie.

Vo výchove a vzdelávaní kladieme dôraz na celkový rozvoj osobnosti dieťaťa, permanentnú humanizáciu výchovy, na rozvoj kľúčových kompetencií vedomostí, zručností, schopností a postojov detí získaných na vzdelávaní v základnej škole.

Rozvíjanie citov a emócií, motivácie, socializácie a komunikácie, na sebakontrolu a sebariadenie, tiež rozvíjanie mravných hodnôt a tvorivosti.

Preferujeme rozvoj samostatnosti a zodpovednosti za prípravu na vyučovanie a za svoje konanie, aktívne využívanie voľného času a zmysluplný rozvoj osobnosti.

Výchovno-vzdelávacia činnosť je realizovaná motivačnými, aktivizačnými a inovačnými metódami práce.

Režim dňa v ŠKD zohľadňuje striedanie činností, pričom rešpektuje najmä potrebu detí na oddych, relaxáciu, rekreáciu, osobnostný rozvoj, uspokojovanie záujmov a vytváranie vhodných podmienok na prípravu na vyučovanie.

Režim dňa ŠKD umožňuje organizáciou činností v priebehu dňa prispôbovať sa potrebám a aktuálnej situácii, reaguje aj na neplánované situácie. Pomer riadených a spontánných činností je vyvážený. Dĺžka a spôsob odpočinku závisí od potreby detí.

Kvalitu výchovno-vzdelávacej činnosti chceme ďalej zvyšovať:

- a) Zlepšením materiálnych a priestorových podmienok na realizovanie špecifickej záujmovej činnosti
- b) Systematickým ďalším vzdelávaním a sebvzdelávaním vychovávateľiek a tiež orientovaním ďalšieho vzdelávania vychovávateľov na problematiku ochrany detských a ľudských práv a predchádzania všetkých foriem diskriminácie a intolerancie.

4. Stratégie výchovno-vzdelávacej činnosti

Naše pedagogické stratégie smerujú k rozvíjaniu kľúčových kompetencií, prípadne k utváraniu nových kompetencií dieťaťa.

Preferujeme individuálny prístup, uplatňovanie zážitkových aktivizujúcich metód a foriem práce, aplikovanie humanistickej výchovy (partnerský vzťah ku dieťaťu, humanistické hodnotenie dieťaťa), využívanie moderných IKT, úzku spoluprácu s rodinou dieťaťa, spoluprácu s vyučujúcimi, kontinuálne ďalšie vzdelávanie vychovávateľov. Pri rozvíjaní kľúčových kompetencií uplatňujeme tieto pedagogické stratégie:

Kľúčové kompetencie dieťaťa	Stratégie výchovno-vzdelávacej činnosti
Kompetencie učiť sa učiť	- povzbudzujeme zvedavosť a záujem detí o nové informácie- brainstormingom umožňujeme deťom vyjadriť sa a realizovať ich vlastné a vhodné nápady- prostredníctvom hier a dramatizácie vedieme deti k sebahodnoteniu- motivujeme deti k účasti na vedomostných súťažiach- humanistickým hodnotením vytvárame podmienky preto, aby deti mohli zažívať úspech- didaktickými hrami motivujeme deti riešiť nové, neznáme úlohy a situácie- podporujeme projektové učenie
Komunikačné kompetencie	- povzbudzujeme deti ku vhodnej komunikácii so spolužiakmi, vychovávateľmi a inými ľuďmi v ŠKD aj mimo ŠKD- individuálnym prístupom podporujeme deti pri primeranom využívaní všetkých dostupných foriem komunikácie- vysvetľujeme deťom význam otvorenej kultúrnej komunikácie (asertivita)

	- v diskusii a v rozhovore vytvárame podmienky pre prezentáciu a obhajobu osobných názorov - povzbudzujeme kritické myslenie detí - subsidiaritou pomáhame deťom samostatne riešiť jednoduché konflikty - zážitkovou výchovou trénujeme deti trpezlivo a aktívne počúvať, prijímať a dávať spätnú väzbu - povzbudzujeme priateľské vzťahy v oddelení aj medzi oddeleniami v ŠKD
Pracovné kompetencie	- motivujeme deti k samostatnosti a zodpovednosti za prípravu na vyučovanie - humanistickým hodnotením pomáhame deťom uvedomiť si svoje ďalšie rozvojové možnosti - realizujeme pracovné činnosti, v ktorých si deti môžu osvojiť alebo rozvinúť jednoduché manuálne zručnosti potrebné pre praktický život - ponúkame deťom rôznorodé a zaujímavé hry a výchovno-vzdelávacie činnosti a záujmové činnosti - vysvetľujeme deťom základy používania IKT
Sociálne kompetencie	- individuálnym prístupom vedieme deti k rešpektovaniu školského poriadku - v hrách vytvárame situácie, v ktorých sa deti učia pomáhať si navzájom - dramtizáciou a hrami vytvárame situácie, v ktorých si deti rozvíjajú základy emocionálnej inteligencie: (sebavedomie, sebariadenie, sebamotivácia) - povzbudzujeme detí k efektívnej spolupráci v oddelení aj v ŠKD - vysvetľujeme deťom znaky šikanovania, zneužívania, týrania a spôsoby brániť sa proti nemu - individuálnym prístupom podporujeme autonómiu každého dieťaťa v skupine a učíme deti rešpektovať úlohy skupiny - v hrách učíme deti základom empatie - v spoločných podujatiach, súťažiach, hrách vytvárame situácie , ktoré dieťa učia tvoriť kvalitné medziľudské vzťahy (spoločné riešenie problémov) - trénujeme deti vypočuť si odlišné názory - povzbudzujeme deti zdravo žiť

	- príkladmi, besedou s rodičmi a rozhovorom učíme deti vážiť si prácu iných
Občianske kompetencie	- čítaním príbehu, sledovaním filmu, diskusiou pomáhame deťom orientovať sa v základných humanistických hodnotách (pravda, zodpovednosť, tolerancia, spolupráca) - povzbudzujeme deti k participácii na vytváraní spoločných pravidiel v oddelení a na živote v oddelení a v ŠKD - v hrách a vysvetľovaním učíme dieťa poznať a domáhať sa svojich práv kultúrnou formou - rozhovorom, diskusiou, vychádzkami, exkurziami vedieme deti k prirodzenej hrdosti na kultúrne a historické pamiatky, zvyky a tradície - vysvetľujeme deťom význam spolužitia s inými kultúrami - v hrách vytvárame také situácie, ktoré deťom umožnia učiť sa rešpektovať názory ostatných ľudí - vysvetľovaním, besedou s odborníkom, spoločným projektom vedieme deti k šetreniu energiami, potravinami, k triedeniu odpadu a ochrane životného prostredia
Kultúrne kompetencie	- povzbudzujeme a motivujeme deti k prezentácii kultúrnych prejavov v styku s ostatnými ľuďmi - vysvetľujeme deťom základné zásady spoločenskej etikety, aktivizujeme a trénujeme ich k aplikácii v ich každodennom živote, vysvetľujeme deťom rozdiel medzi vulgárnym a kultúrnym správaním sa - vychádzkami, kreslením, maľovaním, diskusiou povzbudzujeme deti hľadať krásu v bežných každodenných veciach okolo neho - ukážkami, čítaním, sledovaním videa, diskusiou poskytujeme deťom informácie o iných kultúrach a kultúrnych tradíciách a náboženstvách,; vedieme deti k náboženskej tolerancii - motivujeme a povzbudzujeme deti k spolupráci na pripravovaní kultúrneho podujatia v skupine, v ŠKD - motivujeme deti k aktívnemu vytváraniu kultúrneho prostredia - realizujeme tvorivé dielne, v ktorých deti môžu prezentovať originálne nápady návrhy a postupy

Dosahovanie stanovených cieľov budeme zabezpečovať individuálnym prístupom k dieťaťu, preferovaním zážitkových metód a foriem práce a aplikovaním humanistickej výchovy, pozitívnou klímou a atmosférou v ŠKD, partnerskými vzťahmi

s deťmi, pozitívnym hodnotením detí, príťažlivou výchovno-vzdelávacou činnosťou, kvalitnou spoluprácou s rodičmi a vyučujúcimi detí, otvorenou komunikáciou a ďalším vzdelávaním a sebvzdelávaním vychovávateľiek.

5. Kľúčové kompetencie dieťaťa ŠKD

Kompetencie: predstavujú ideálny plánovaný cieľový výstup dosahovaný systematickým a postupným výchovno-vzdelávacím procesom počas pobytu detí v ŠKD.

Výchovou a vzdelávaním mimo vyučovania v nadväznosti na výchovno-vzdelávaciu činnosť školy primárneho vzdelávania umožňujeme individuálny rozvoj osobnosti dieťaťa, jeho vedomostí, záujmov, základov spôsobilostí, zručností, postojov a hodnôt. Podporujeme vytváranie vzťahu k celoživotnému vzdelávaniu a k aktívnemu tráveniu voľného času. Posilňujeme jeho úctu k rodičom. Učíme ho úcte k ľudským právam a základným slobodám, k porozumeniu a znášanlivosti, tolerancii, kultúrnym a národným hodnotám a tradíciám štátu.

Kľúčové kompetencie sa v procese výchovno-vzdelávacej činnosti rozvíjajú a navzájom prelínajú v jednotlivých tematických oblastiach výchovy. Dieťa ich rozvíja účasťou na záujmovej činnosti a účasťou na výchovno-vzdelávacích aktivitách. Kľúčové kompetencie dieťaťa sú výsledkom obsahu výchovno-vzdelávacej činnosti a celkového výchovno-vzdelávacieho procesu v ŠKD.

Kľúčové kompetencie chápeme ako ideálny plánovaný cieľový výstup dosahovaný systematickým a postupným výchovno-vzdelávacím procesom počas pobytu dieťaťa v ŠKD.

Dieťa ŠKD má osvojené tieto kľúčové kompetencie na úrovni zodpovedajúce jeho individuálnym osobnostným možnostiam a dĺžke pobytu v ŠKD:

1. Učiť sa učiť:

- riešenie nových neznámych úloh a situácií
- čerpať informácie z encyklopédií /záujem o nové informácie/
- naučiť sa pracovať s PC a internetom
- usporadúvať a zúčastňovať sa vedomostných súťaží

2. Komunikačné:

- naučiť sa vyjadrovať a obhajovať svoje názory a myšlienky
- naučiť sa počúvať iných
- prijímať spätnú väzbu

3. Sociálne:

- zvládanie stresových situácií
- vlastné postupy pri riešení konfliktov
- pomenovať svoje potreby, city a pocity

- presadzovanie práva svojej osobnosti
- rešpektovanie skupiny, spolupráca v skupine
- potreby žiakov so zdravotným znevýhodnením
- poskytovanie pomoci

4. Pracovné:

- samostatnosť pri vypracovaní domácich úloh
- prijímať nové informácie a poznatky
- kultivovať svoju vytrvalosť
- plnenie svojich povinností, dokončenie práce
- samoobslužné činnosti
- jednoduché manuálne zručnosti / ovládanie a rozvíjanie /

5. Občianske:

- zodpovednosť za svoje správanie
- úcta k rodičom a starším
- rešpektovanie potrieb a práv iných

6. Kultúrne:

- poznávanie kultúrnych pamätihodností okolia a regiónu
- podieľať sa na kultúrnych podujatiach
- ovládanie základov kultúrneho správania
- kultivovanie svojho talentu

6. Formy výchovy a vzdelávania

Dochádzka dieťaťa do ŠKD je pravidelná alebo nepravidelná, počas plnenia povinnej školskej dochádzky v primárnom vzdelávaní základnej školy.

Výchovu mimo vyučovania v ŠKD uskutočňujeme poldennou formou týždenného, zvyčajne štvorročného výchovno-vzdelávacieho pôsobenia v čase po pobyte dieťaťa na vzdelávaní v škole v oddelení ŠKD, v ktorom je najviac 25 detí.

Výchovu mimo vyučovania realizujeme pravidelnými, priebežnými a príležitostnými činnosťami v oddelení, alebo v rámci ŠKD:

- v príprave na vyučovanie a vzdelávacej činnosti
- oddychovej, relaxačnej a rekreačnej činnosti
- výchovno-vzdelávacej činnosti podľa výchovného programu

Vychovávateľky uplatňujú predovšetkým zážitkové, aktivizujúce a motivačné metódy a formy práce, spolupracujú s rodinou dieťaťa a s pedagogickými zamestnancami školy. Vo výchovno-vzdelávacej činnosti preferujú tvorivosť, oddychové, rekreačné, záujmové činnosti a zážitkové vzdelávanie.

Základnou organizačnou formou výchovy a vzdelávania v ŠKD je individuálna a skupinová výchovno-vzdelávacia aktivita v oddelení ŠKD.

7. Tematické oblasti výchovy:

Výchova a vzdelávanie mimo vyučovania sa v ŠKD realizuje v týchto oblastiach:

- **vzdelávacia**
- **spoločensko-vedná**
- **pracovno-technická /Pracovné vyučovanie – PVC/**
- **prírodovedno-environmentálna /Prvouka – PVO, Prírodoveda – PDA, Vlastiveda – VLA/**
- **esteticko-výchovná /Výtvarná výchova – VYV, Hudobná výchova – HUV, Tvorivá dramatika – TDA/**
- **telovýchovná, zdravotná a športovo-turistická /telesná a športová výchova – TSV/**

Pri uskutočňovaní výchovno-vzdelávacej činnosti v školskom klube sa dodržiava pravidelné striedanie oddychovej, záujmovej aktivity dieťaťa s aktivitou súvisiacou s prípravou na vyučovanie.

Oddychová a rekreačná činnosť: Zabezpečiť žiakom potrebný odpočinok a relax v poobedňajšom čase. Rozvíjať a posilňovať u žiakov čitateľskú a informačnú gramotnosť, dopriať im potrebný odpočinok s využitím dostupných prvkov realizácie, premietanie diafilmov, počúvanie magnetofónových nahrávok, relaxačnej hudby a rozprávok, práca s detským časopisom, dopriať deťom dostatočný pobyt vonku.

Záujmová činnosť: Prihliadať na uspokojenie potrieb a záujmov žiakov, rozvíjať a kultivovať orientáciu žiakov v záujmových činnostiach.

Vzdelávacia oblasť: Získať vzťah k celoživotnému vzdelávaniu, získavať nové poznatky a informácie z rôznych zdrojov. Rozvíjať efektívne spôsoby učenia sa, rozvíjať autonómnosť v príprave na vyučovanie.

Pracovno-technická: Podporovať a rozvíjať detskú tvorivosť a zručnosť zhotovovaním rôznych výrobkov z prírodného materiálu a lesných plodov, zber odpadových surovín a jeho separovanie, brigády a pomoc pri skrášľovaní okolia areálu školy. Montážne a demontážne práce so stavebnicami, údržba a úprava hračiek. Rozvíjať základy manuálnych a technických zručností.

Spoločensko-vedná: Vytvára a zároveň formuje u detí kladný vzťah k spoločnosti, k práci, ku kolektívu, rozvíja kladné charakterové vlastnosti. Zapájať deti do verejného diania v obci, kultúrne vystúpenia na rôznych podujatiach v spolupráci so ZŠ, organizovať besedy, vymedziť priestor a voľnosť pre tvorivosť.

Prírodovedno-environmentálna: Formovať kladný vzťah k práci a životnému prostrediu, zbieranie a poznávanie lesných plodov, spolupráca s pracovníkmi Lesnej správy v Betliari, organizovať vychádzky do prírody zamerané na pozorovanie prírody a zároveň na spoznávanie okolitej prírody a jej krás, ktoré nám ponúka náš región. Monitorovanie chránených živočíchov. Pochopiť základný princíp životného prostredia.

Esteticko-výchovná: Rozvíjať základy vzťahu k umeniu, posilňovať úctu ku kultúrnym hodnotám v blízkom okolí, rozvíjať talent a špecifické schopnosti. Podieľať sa na príprave kultúrnych podujatí, objavovať krásu v bežnom živote. Vytvárať pozitívny vzťah k jednoduchej estetikej úprave prostredia.

Telovýchovná, športovo-turistická a zdravotná: Zapájať sa do rôznych športových akcií, pobyt v prírode, organizovať branno-turistické vychádzky, tematické vychádzky podľa ročných období. Úspešne reprezentovať školu na športových súťažiach. Kultivovať základné hygienické návyky, pochopiť škodlivosť fajčenia, alkoholu a drog.

Príprava na vyučovanie: Je organizovanou súčasťou učenia sa žiaka vôbec. Je zameraná na precvičovanie, opakovanie a tým aj uplatňovanie návykov, jednak na prípravu písomných úloh prostredníctvom didaktických hier. V tejto oblasti je potrebné účinne spolupracovať s vyučujúcimi v 1. - 4.roč., rozvíjať komunikatívnu úroveň detí. Využívať nové formy a metódy vo výchovnej práci s cieľom zvyšovania vedomostnej úrovni detí a záujmu o učenie. Zvýšenú pozornosť venovať deťom so slabším prospechom, predovšetkým pri písomnom vypracovaní domácich úloh, dbať na grafickú úpravu, overovanie a osvojovanie vedomostí a poznatkov.

8. Výchovný plán ŠKD:

Výchovný plán stanovuje skladbu výchovno-vzdelávacej činnosti (VVČ) v jednotlivých oddeleniach na obdobie školského roka. Určuje minimálny počet VVČ jednotlivých oblastiach výchovy, ktoré vychovávateľky zrealizujú v školskom roku. S prihliadnutím na záujmy a potreby detí môže byť počet hodín VVČ aj vyšší. V rámci plánu je potrebné rešpektovať a dodržiavať princípy výchovy:

- a) cieľavedomosti
- b) spätnej väzby
- c) individuálnej zvláštnosti
- d) dobrovoľnosti
- e) primeranosti veku

Tematické oblasti výchovy:		
Názov tematických oblastí výchovy:	Počet výchovno-vzdelávacej činnosti/aktivít v jednotlivých oddeleniach ŠKD:	
	I. oddelenie	II. oddelenie
Vzdelávacia oblasť	165	165
Spoločensko-vedná oblasť	28	28

Pracovno-technická oblasť	28	28
Esteticko-výchovná oblasť	28	28
Telovýchovná, zdravotná a športová oblasť	28	28
Prírodovedno-environmentálna oblasť	28	28

9. Výchovné štandardy:

Nadväzujú na vzdelávacie štandardy v škole. Určuje sa v nich súbor požiadaviek na vedomosti, zručnosti a schopnosti, ktoré majú deti získať, aby si mohli rozvíjať poznatky získané v škole. Výchovné štandardy sa delia na:

- a) **výkonové štandardy**, ktoré stanovujú kritériá úrovne zvládnutia obsahových štandardov. Sú to cieľové výstupy, ktoré má dieťa dosiahnuť na konci pobytu v ŠKD, primerane svojim možnostiam a dĺžke jeho pobytu v ŠKD.
- b) **obsahové štandardy**, ktoré určujú vedomosť, zručnosť alebo schopnosť, ktorú má dieťa ovládať a ktorú má vedieť aj prakticky používať.

Vzdelávacia oblasť

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Gramatické a matematické cvičenia	Samostatne písať a riešiť úlohy
Techniky učenia, čítanie s porozumením, rozvoj vedomostí, reprodukcie textu, ako sa správne učiť, samostatnosť pri učení	Poznávať a osvojovať si efektívne spôsoby učenia sa
Práca s informačnými zdrojmi, používanie internetu a PC pri práci, sebavzdelávanie	Byť otvorený získavať a prijímať nové poznatky a informácie
Rozvíjanie slovnej zásoby, didaktické hry, dopĺňovačky, rébusy, tajničky	Naučiť sa uplatňovať a rozvíjať získané skúsenosti, poznatky a vedomosti
Rozvíjať efektívne spôsoby učenia sa, rozvíjať manuálne a technické zručnosti	Rozvíjať svoje zručnosti a poznatky
Posedenie pri knihe	Vytvoriť si kladný vzťah k literatúre a knihám

Spoločensko-vedná oblasť

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Dodržiavanie výchovného poriadku ŠKD, spolupráca, zodpovednosť, vytváranie pozitívnej a príjemnej klímy v školskom klube	Spolurozhodovať a prispôsobovať sa spolunažívaniu v skupine
Rešpektovať žiakov z rôznych spoločenských vrstiev, žiakov so zdravotným postihnutím, práva dieťaťa, šikanovanie, diskriminácia	Prejav ohľaduplnosti, dodržiavanie ľudských práv
Slovensko – moja vlasť	Hrdosť k národným hodnotám
Vážiť si svojich rodičov, starších ľudí, naučiť sa tolerancii	Prejavovať úctu k rodičom a starším
Záujem o verejné dianie v obci, vystúpenia na rôznych spoločenských podujatiach	Aktívne sa podieľať a zapájať do kultúrneho života v obci
Asertivita, asertívne správanie	Obhajovať svoje názory
Vulgarizmy, slang, gestá	Rozlišovať kultúrne a nekultúrne prejavy
Práca s počítačom, práca s internetom, s textom a grafikou	Využívanie všetkých dostupných foriem komunikácie

Pracovno – technická oblasť

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Dodržiavanie školského a výchovného poriadku v ŠKD, dodržiavanie bezpečnosti pri práci	Práca v skupine
Sebaobslužné činnosti, poriadok na stole, v oddelení, v šatni	Kultivovať základné sebaobslužné a hygienické návyky
Práca s rôznym materiálom, rozvoj jemnej motoriky, manipulačné zručnosti	Rozvoj manuálnych a technických zručností
Získavať základné zručnosti v tvorbe	Šarkan, kalendár, štyri ročné obdobia

jednoduchých projektov	
Zbieranie a separovanie odpadových surovín	Pocit zodpovednosti za čistotu životného prostredia
Montážne a demontážne práce, údržba a úprava hračiek	Rozvoj zručnosti a myslenia u detí pre praktický život

Prírodovedno-environmentálna oblasť

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Pozorovanie prírody, fauny a flóry v okolí obce, školy, pozorovanie zmien v prírode, šetrenie vodou, energiou	Poznať základné princípy ochrany životného prostredia
Starostlivosť o kvety, čistenie prírody a okolia školy, čistenie studničky	Uplatňovať zručnosti pri jednoduchej činnosti na tvorbe a ochrane životného prostredia
Monitorovanie chránených živočíchov	Naučiť sa chrániť prírodu a živočíchy

Esteticko-výchovná oblasť

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Kultúrne pamiatky v obci, ľudové tradície a zvyky, obecné noviny, história obce a jej dnešok	Úcta ku kultúrnym hodnotám
Záujmová činnosť, príprava kultúrnych programov, hudba, výtvarné umenie a tanec	Tvorivá činnosť, prejavovať pozitívny vzťah k umeniu
Úprava a estetizácia prostredia ŠKD, úprava zovňajšku	Pozitívny vzťah k estetike a úprave prostredia a svojej osoby
Tematické vychádzky, počúvanie audio nahrávok, rozprávka, dramatická výchova	Objavovať a vnímať krásu v bežnom živote

Telovýchovná, zdravotná a športová oblasť

Obsahový štandard	Výkonový štandard

Umývanie rúk, starostlivosť o svoj odev a zovňajšok, vetranie, telovýchovné chvíľky	Ovládať základné hygienické návyky
Prechádzky, pobyt na čerstvom vzduchu, cvičenie v telocvični, kolektívne loptové hry, pohybové hry, zimné športy / sánkovanie, korčuľovanie/	Relaxovať pravidelným cvičením a pohybom
Otužovanie, relaxačné cvičenia	Pravidelný pohyb a cvičenia
Zodpovednosť za svoje zdravie, príčiny zdravia,	Prevenia proti chorobám
Zdravá strava, stravovacie návyky	Zdravý životný štýl
Záujmová činnosť, športové súťaže	Rozvoj pohybových schopností, športového talentu

10. Výchovné osnovy:

Nadväzujú na výchovné štandardy. Vychovávateľia majú povinnosť plniť stanovené výchovno-vzdelávacie ciele počas školského roka prostredníctvom daného obsahu, pričom majú absolútnu autonómiu vo voľbe metód a foriem práce. Uvedené metódy a formy majú odporúčací charakter.

Vzdelávacia oblasť výchovy

Výchovno-vzdelávacie cieľ	Obsah	Metódy, formy	I. oddelenie počet VVČ	II. oddelenie počet VVČ
Rozvíjať autonómnosť v príprave na vyučovanie	Domáce úlohy	Individuálny prístup, Tréning Motivácia Vysvetlenie Didaktické hry	41	41
Rozvíjať efektívne spôsoby učenia sa	Techniky učenia, rozvíjať vedomosti, čítanie a reprodukcia textu	Motivácia Povzbudenie Motivačné hodnotenie Modelové situácie Prezentácia	41	41

		Individuálny prístup		
Získavať nové poznatky a informácie	Práca s PC a internetom Práca s encyklopédiami a slovníkmi Sebavzdelávanie, čítanie s porozumením	Aktivácia Riešenie nových úloh Prezentácie Projekty Individuálny prístup	41	41
Rozvíjať získané poznatky	Obohacovanie a rozvíjanie slovnej zásoby, jazykolamy, doplňovačky, didaktické a zmyslové hry	Individuálny prístup	41	41

Spoločensko – vedná oblasť

Výchovno-vzdelávací cieľ	Obsah	Metódy, formy	I. oddelenie počet VVČ	II. oddelenie počet VVČ
Obhajovať si svoj názor	Asertivita, asertívne správanie, jednoduché techniky	Vysvetlenie Povzbudenie Hranie (ukážky) Hry na presadzovanie Aktivačné hry	2	2
Vypočuť si opačný názor	Vedenie rozhovoru diskusia, dialóg, monológ	Vysvetlenie Tréning Dramatizácia	2	2
Spolurozhodovať o živote v skupine	Vytváranie pozitívnej klímy, spolupráca, zodpovednosť Dodržiavanie	Motivácia Aktivácia Hry na dôveru Kooperačné	3	3

	školského poriadku v ŠKD	hry Individuálny prístup		
Rozvíjať základy zručností, sebahodnotenia, sebariadenia a sebamotivácie, empatie	Silné a slabé stránky osobnosti, emócie, trpezlivosť, upokojenie, pozitívne myslenie a sebaúcta	Individuálny prístup, Povzbudenie Dramatizácia Vysvetlenie Hry na úprimnosť	2	2
Prejavovať úctu	Moja rodina, prejav úcty k ľuďom, tolerancia	Individuálny prístup Rozprávka Hry	2	2
Ohľaduplnosť a spolužitie so zdravotne postihnutými	Vzťah k deťom s hendikepom, život s postihnutým	Vysvetlenie, Hry na vciťovanie Rozprávka	1	1
Dodržiavať ľudské práva, slobôd	Práva dieťaťa, šikanovanie, diskriminácia, spolužitie bez násilia	Brainstorming Názorné ukážky Hry	3	3
Slovensko – moja vlasť	Hrdosť a úcta k štátu, štátne sviatky, symboly,	Vysvetlenie Názorné ukážky Výtvarná práca Tvorivá dielňa	2	2
Vedieť zásady slušného správania sa	Pozdrav, poprosiť, poďakovať, oslovenie,	Tréning Vysvetlenie Kurz	2	2

	stolovanie	Dramatizácia Individuálny prístup		
Využívať všetky dostupné formy komunikácie	Práca s počítačom, internetom, práca s textom	Vlastná práca Projekty Prezentácia Riešenie úloh	3	3
Rozoznať kultúrne a nekultúrne správanie sa	Vulgarizmy, slang, gestá	Individuálny prístup Aktivačné hry Tréning Vysvetlenie	2	2
Riešiť konflikt	Čo je konflikt a z čoho vzniká, správanie, predchádzanie konfliktu	Hry na riešenie konfliktov Vysvetlenie Dramatizácia	2	2
Spolunažívať v rodine	Deľba práce v rodine, život a pomoc detí v rodine	Výtvarná práca Rozprávka Dramatizácia	2	2

Pracovno-technická oblasť

Výchovno-vzdelávací cieľ	Obsah	Metódy, formy	I. oddelenie počet VVČ	II. oddelenie počet VVČ
Upevňovať základné sebaobslužné a hygienické návyky	Sebaobsluha, poriadok na stole, v šatni, Upratovanie hračiek, umývanie rúk, vetranie	Vysvetlenie Motivácia Aktivizácia Tréning Hodnotenie	3	3
Zodpovednosť za vykonanú prácu	Splnenie daných úloh,	Vlastná práca	2	2
Rozvíjať	Práca s rôznym	Individuálny		

manuálne a technické zručnosti	materiálom, netradičné pracovné postupy, rozvoj jemnej motoriky, zhotovenie darčiekov, manipulačné zručnosti, spolupráca	prístup, Vysvetlenie Motivácia Hodnotenie Vlastná práca Povzbudenie Výstava prác Záujmový krúžok	8	8
Spolupracovať v skupine	Vedieť si navzájom pomáhať a spolupracovať, podeliť sa o spoločný výsledok pri práci	Besiedka Motivácia Súťaž Spoločné podujatia	3	3
Rozvíjať základné zručnosti pre praktický život	Pečenie medovníkov, Úprava a údržba hračiek	Povzbudenie Motivácia Individuálny prístup	4	4
Tvoriť jednoduché projekty	Kalendár, oddychový kútik, jesenná výstavka,	Tvorivá dielňa Vysvetlenie Povzbudenie Motivácia Vlastná práca Prezentácia	8	8

Prírodovedno-environmentálna oblasť

Výchovno-vzdelávací cieľ	Obsah	Metódy, formy	I. oddelenie počet VVČ	II. oddelenie počet VVČ
Chrániť životného prostredia	Poznávanie fauny a flóry, pozorovanie zmien v prírode, šetrenie energiou	Tematické vychádzky	8	8
Starostlivosť o životné	Pestovanie izbových	Aktivácia		

prostredie	kvetov, čistenie studničky, čistenie prírody, zber papiera, separovanie odpadu	Motivácia Vysvetlenie Pomoc pri práci	7	7
Dodržiavať zásady zdravej výživy	Podstata zdravia, zodpovednosť za svoje zdravie	Vysvetlenie Aktivácia Súťaž Individuálny prístup	5	5
Učiť deti zdravý životný štýl	Pitný režim, stravovacie návyky, striedanie práce s odpočinkom, obliekanie podľa ročných období	Beseda s pediatrom Vysvetlenie Motivácia Dramatizácia	5	5
Monitorovať chránené živočíchy	Ochrana ohrozených druhov živočíchov,	Vychádzka Vysvetlenie Ukážka Výtvarné práce	3	3

Esteticko-výchovná oblasť

Výchovno-vzdelávací cieľ	Obsah	Metódy, formy	I. oddelenie počet VVČ	II. oddelenie počet VVČ
Spoznávať kultúrne hodnoty v blízkom okolí	Návšteva múzea, kultúrnych pamiatok, ľudové tradície a zvyky, obecné noviny	Vychádzka Ukážka Vysvetlenie Výtvarná práca Výstava prác Dramatizácia	2	2
Formovať u detí vzťah k umeniu, ku krásnu	Hudba, výtvarné umenie, tanec, záujmová činnosť, nácvik programu	Motivácia Dramatizácia Povzbudenie Návšteva kultúrneho podujatia	2	2
Rozvíjať	Netradičné	Individuálny		

talent a špecifické schopnosti	výtvarné techniky, hudobné a výtvarné činnosti	prístup Motivácia Povzbudenie Výstava prác Brainstorming	4	4
Rozvíjať tvorivé zručnosti a schopnosti	Záujmová činnosť	Prezentácia Motivácia Povzbudenie Aktivácia	5	5
Rozvíjať a formovať estetické cítenie	Úprava a výzdoba tried, vytváranie ozdôb, záujmových kútikov	Tvorivá dielňa Motivácia Povzbudenie Individuálny prístup	3	3
Pripravovať kultúrne podujatia	Veľká noc, Deň matiek, Mesiac úcty k starším, Vianoce	Dramatizácia Besiedka Motivácia Povzbudenie	9	9
Objavovať a vnímať krásu v bežnom živote	Tematická vychádzka, Pozorovanie zmien, audio nahrávky, Rozprávka, vlastné zážitky	Individuálny prístup Pozorovanie Vnímanie	3	3

Telovýchovná, zdravotná a športová oblasť

Výchovno-vzdelávací cieľ	Obsah	Metódy, formy	I. oddelenie počet VVČ	II. oddelenie počet VVČ
Relaxovať pravidelným cvičením a pohybom	Prechádzka, cvičenie v prírode, v telocvični, kolektívne športové hry, pohybové hry	Tréning Motivácia Povzbudenie Aktivácia	10	10
Škodlivosť fajčenia, alkoholu,	Čo je nikotín, alkohol, drogy, vplyv na	Beseda Vysvetlenie	1	1

drog	zdravie, civilizačné choroby	Film		
Upozorňovať na význam pravidelného pohybu a cvičenia	Otužovanie, relaxačné cvičenie	Tréning Motivácia	5	5
Bezpečnosť na cestách a železničiach	Dopravná výchova, dodržiavanie predpisov	Názorná ukážka Beseda s dopravným policajtom, železničnou políciou	3	3
Rozvíjať športový talent a nadanie	Záujmová činnosť	Motivácia Povzbudenie Súťaž Aktivácia	4	4
Dodržiavať základné hygienické návyky	Umývanie rúk, prevencia voči chorobám	Vysvetlenie Motivácia Individuálny prístup	2	2
Učiť deti základy prvej pomoci	Pomoc v nebezpečných situáciách	Názorné ukážky Beseda Motivácia	3	3

11. Personálne zabezpečenie:

Výchovno-vzdelávaciu činnosť zabezpečujú v jednotlivých oddeleniach kvalifikované vychovávateľky s viacročnou praxou a požadovaným vzdelaním. Preukazujú odborné spôsobilosti, ktoré uplatňujú pri výkone svojej práce, v plánovaní VVČ. Riadia svoj osobnostný a vzdelanostný sebarozvoj a celoživotné učenie sa vo svojom odbore. Pravidelne sa oboznamujú s inováciami v práci ŠKD. Pri svojej práci využívajú špecifické schopnosti, zručnosti a skúsenosti, ktoré sú

dôležitým predpokladom kvalitného výchovno-vzdelávacieho procesu. Počet pedagogických zamestnancov v školskom zariadení je adekvátne priradený počtu detí, ktorí sú schopní zabezpečiť kvalitný proces výchovy a vzdelávania v ŠZ.

12. Materiálno – technické a priestorové podmienky:

Školský klub detí je prevádzkovaný v dvoch oddeleniach v priestoroch kmeňových tried 1.A a 3.A triedy. Vychovávateľa majú k dispozícii a zároveň aj k svojej práci plne využívajú priestory a vybavenie telocvične, školského ihriska s rekreačnou časťou školskej záhrady. Školské kluby sú vybavené výpočtovou technikou v plnom rozsahu využívanou pri didaktických hrách a cvičeniach. Zároveň sa na kvalitný výchovno-vzdelávací proces využíva počítačová učebňa, DVD prehrávač, dataprojektor, diaprojektor. Priestory klubu sú rozdelené do dvoch častí. Jednu časť tvorí priestor určený na oddychovú a rekreačnú činnosť, záujmovú činnosť. Druhá časť klubu je využívaná na prípravu na vyučovanie. Hygienické podmienky vytvorené pre ŠZ sú na dobrej úrovni. V klube majú deti umývadlo na dodržiavanie hygieny a v priestoroch chodby sú umiestnené toalety určené pre deti ŠKD. Všetky deti navštevujúce školský klub sú prihlásené na stravovanie v školskej jedálni. V budúcnosti by bolo vhodné zakúpiť do ŠKD tematické hry pre deti, vo vonkajších priestoroch školskej záhrady umiestniť lavičky, preliezačkami, hojdačkami, ktoré by deti plne využívali pri pobyte vonku.

13. Bezpečnosť a ochrana zdravia pri výchove:

Bezpečnosť a ochranu zdravia pri výchove zabezpečujeme základným poučením detí o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci v škole, v ŠKD, na ihrisku, v telocvični a na vychádzkach, ktoré realizujú vychovávateľky pri nástupe detí do ŠKD a neskôr im ho permanentne pripomínajú. V ŠKD je zabezpečená nepretržitá starostlivosť a dohľad na deti pred vyučovaním a po vyučovaní. Osvetlenie tried je dostatočné. Vykurovanie priestorov je dostatočné. Deti majú celodenný prístup k pitnej vode. Čistota a hygiena prostredia je na dobrej úrovni. Na veľmi dobrej úrovni máme sociálne zariadenia. V prípade úrazu máme veľmi dobrú dostupnosť prvej pomoci. Telefónne čísla rodičov detí máme uvedené v osobných spisoch. Lekárnička I. pomoci je na oddelení. V ŠKD a v škole platí písomný zákaz fajčenia vo všetkých objektoch. Pravidelnosť kontrol BOZP v ŠKD a odstraňovanie ich nedostatkov zabezpečuje riaditeľ školy spolu s externým bezpečnostným a požiarnym technikom. Režim dňa je zostavený podľa hygienických a bezpečnostných zásad a vhodná skladba zamestnania je prispôbená vekovej kategórii detí. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní sú podrobne rozpracované v prevádzkovom a školskom poriadku školského zariadenia.

14. Charakteristika ŠKD:

Školský klub detí je súčasťou Základnej školy v Gemerskej Polome. Prevádzku ŠKD zabezpečujeme v priestoroch základnej školy, v kmeňových triedach určených na dopoludňajšie vyučovanie. Zriadené sú dve oddelenia, ktoré sú dostatočne vybavené na poskytnutie kvalitného výchovno-vzdelávacieho procesu. Veľkosťou sú priestory ŠKD dostatočne vyhovujúce. Každá trieda má k dispozícii koberec na relaxačnú činnosť.

Deti do ŠKD prijímame na daný školský rok do 10. septembra. V prípade potreby a voľnej kapacity aj počas školského roka. Prihlásenie a odhlásenie musí byť písomnou formou. V školskom roku 2017/2018 sú na škole zriadené 2 oddelenia ŠKD. Minimálny počet detí v oddelení je 12, maximálny 25 detí. Do jednotlivých oddelení sa zaraďujú deti z viacerých ročníkov.

15. Charakteristika detí:

Deti, ktoré navštevujú ŠKD pochádzajú z obce Gemerská Poloma a obcí blízkeho okolia. Sú žiakmi tunajšej základnej školy. Do školského klubu sú zapísané a začlenené aj deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a deti so sociálne znevýhodneného prostredia. Deti, vyžadujúce si zvýšenú pozornosť, sa zapájajú do výchovno-vzdelávacej činnosti spolu s ostatnými deťmi, vychovávateľka pri riešení jednotlivých úloh uplatňuje metódu individuálneho prístupu.

16. Projekty:

V rámci školského klubu detí vytvárame podmienky pre zapájanie sa detí do rôznych projektov a aktivít. Deti navštevujúce školský klub sa aktívne zapájajú do projektov, ktoré sa uskutočňujú v spolupráci so ŠZ. Na základe POP MŠ SR, vydaných pre každý školský rok, ZŠ a ŠKD zaraďujú do plánu výchovno-vzdelávacej činnosti aktivity podporujúce rozvojové projekty: „Zober loptu, nie drogy“, „Zdravá škola“, „Deň Zeme“ a iné rozpracované v Ročnom pláne ŠKD pre šk. rok 2017/2018.

17. Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi:

Každoročne sa organizujú podujatia pre rodičov a občanov obce v rámci Mesiaca úcty k starším, Dňa matiek, Dní obce. Rodičia detí sú o dianí v škole a školskom klube informovaní prostredníctvom webovej stránky školy a informačných tabúl umiestnených na chodbách v budove školy. S rodičovskou radou sa uskutočňujú zbery papiera, mikulášske večierky, športové popoludnia, MDD a iné. Veľmi dobrú spoluprácu máme s obecnou knižnicou, MO Matice slovenskej a Štátnymi lesmi SR.

18. Výchovný jazyk:

Výchovným jazykom v ŠKD je štátny jazyk Slovenskej republiky. Našou snahou je, aby deti používali spisovný jazyk nielen v písomnej, ale i ústnej forme.

19. Vnútorý systém kontroly a hodnotenia detí:

Pri hodnotení dieťaťa sledujem jeho úroveň dosahovania očakávaných výstupov v jednotlivých oblastiach výchovy (kompetencie žiaka).

V hodnotení dieťaťa rešpektujeme zmeny v jeho osobnostnom vývoji (otvorenosť hodnotenia) a právo dieťaťa na omyl. Dieťa učíme sebahodnoteniu. Pri hodnotení detí uplatňujeme tieto indikátory:

1. Školský poriadok ŠKD - pravidlá správania sa detí v ŠKD, ich práva a povinnosti
2. Pravidlá spolužitia v oddelení, ktoré si spoločne určuje vychovávateľka s deťmi svojho oddelenia.
3. Úroveň schopností a zručností dieťaťa.

Pri hodnotení detí aplikujeme metódy individuálneho prístupu, povzbudenie, pozorovania, rozhovoru, aktivizácie a úzkej spolupráce s rodičmi detí.

Výsledky hodnotenie detí evidujeme v osobnom spise dieťaťa. Rešpektujeme právo dieťaťa na omyl.

Nástroje hodnotenia:

1. Spätná väzba od rodičov
2. Spätná väzba od učiteľov.
3. Pozorovanie detí pri činnosti.

20. Vnútorý systém kontroly zamestnancov ŠKD:

Vnútorý systém kontroly pedagogických zamestnancov v našom ŠKD orientujeme predovšetkým na zvyšovanie kvality výchovno-vzdelávacej činnosti, najmä na plnenie:

- cieľov, ktoré sme si stanovili vo výchovnom programe ŠKD
- ďalších operatívnych alebo dlhodobých úloh

Autoevalváciu ŠKD zameriavame na hodnotenie a zlepšovanie podmienok a kvality všetkých činností ŠKD. Využívame najmä:

1. permanentné sebahodnotenie činnosti.
2. motivačný rozhovor, spojený s vyhodnotením plánu osobného profesijného rastu – vedenie školy.
3. hodnotenie klímy a atmosféry v oddelení.
4. analýzu výsledkov detí, ktorých vychovávateľ usmerňuje (dodržiavanie školského poriadku ŠKD, zodpovednosť v písaní úloh, správanie a prejavy detí, schopnosť participácie, spôsob uspokojovania záujmov a pod. – zástupca riaditeľa školy.
5. analýzu plánu výchovno-vzdelávacích činností vychovávateľa v oddelení jeho detí (pestrosť, zastúpenie všetkých oblastí výchovy, frekvencia, nadväznosť) – zástupca riaditeľa školy.

6. hodnotenie výsledkov vychovávateľov v oblasti ďalšieho vzdelávania, uplatňovania inovačných metód práce, aplikovania špecifických zručností, tvorba projektov – zástupca riaditeľa školy.

7. vonkajšie hodnotenie.

8. spätnú väzbu od detí.

9. spätnú väzbu od rodičov.

10. hodnotenie verejnosťou, zriaďovateľom, školskou inšpekciou.

Systematické a pravidelné hodnotenie zamestnancov je spracované podľa § 52 Zákona 317/2009 Z.z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, pracovného poriadku.

21. Požiadavky na kontinuálne vzdelávanie pedagogických zamestnancov:

Ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov má dopad na celkovú úroveň kvality výchovno-vzdelávacieho procesu. Zameriame sa predovšetkým na udržanie, doplnenie a zdokonaľovanie profesijnej spôsobilosti pedagogických zamestnancov.

Cieľom pedagogických zamestnancov bude:

- zúčastňovať sa priebežne vzdelávania v spolupráci s Metodicko-pedagogickým centrom
- zvyšovať si odbornosť samoštúdiom z najnovšej dostupnej pedagogickej literatúry
- pravidelne sledovať informácie v oblasti výchovy a vzdelávania uverejnených na internetových stránkach

22. Plán metodického združenia:

Zamestnanci ŠKD sú členmi MZ 1. stupňa. Všetky úlohy z plánu práce tohto metodického orgánu sa týkajú i vychovávateľiek ŠKD. Plán práce MZ sa za každý rok vypracúva na príslušný školský rok a prerokovaný je v pedagogickej rade.

23. Finančná gramotnosť v ŠKD:

Finančná gramotnosť je súbor znalostí, ktoré človeku umožňujú porozumieť financiám a správne s nimi zaobchádzať v rôznych životných situáciách.

Formy uplatňovania finančnej gramotnosti v spolupráci ŠKD a 1. stupňa ZŠ

- Integrovaná súčasť vzdelávacieho obsahu vhodných vyučovacích predmetov a výchovného obsahu triednických hodín
- Svetový deň mlieka v školách 30. 9.
- Svetový deň sporenia 31. 10.
- Zber starého papiera
- Kurz finančnej gramotnosti

- Vianočná burza výrobkov našich žiakov (Vianočné trhy)
- Brainstorming, diskusie, besedy
- Zážitkové metódy – situačné hry
- Práca s internetom
- Samostatná práca žiakov – tvorba projektov
- Nástenky a výstavy
- Odborné prednášky

V rámci spolupráce s vyučujúcimi na I. stupni ZŠ podieľať sa na realizácii projektov:

- **Projekt č. 1 Finančná gramotnosť**

Cieľ projektu:

- Rozvoj finančnej gramotnosti (dieťa je schopné plánovať a vytvoriť rozpočet, získava zručnosti, vďaka ktorým vie, ako môže využiť svoje zdroje, je schopné efektívne spolupracovať v tíme)
- Rozvoj životných zručností - spolupráca, vytrvalosť, zodpovednosť, práca s informáciami, komunikácia (dieťa pozná a využíva výhody spolupráce, uvedomuje si svoju mieru zodpovednosti pri plnení spoločne vytýčených cieľov, vie vhodne komunikovať s rovesníkmi i dospelými, vie veku primerane triediť informácie a správne ich použiť)

- **Projekt č.2 Kurz pre žiakov /detí/ 1. - 4. ročníka**

Téma: Tvorivé dielne

Podtémy:

- Čo vieš o histórii platidiel
- Financie v súčasnosti
- Tvorivá dielňa: darčeky do Klubu dôchodcov z príležitosti mesiaca úcty k starším
- Financie a zdravý životný štýl

Aktivity projektu:

- Čiastkové aktivity sa budú realizovať v rámci vzdelávania takmer vo všetkých vyučovacích predmetoch.
- Dobročinná vianočná burza

Uplatňovanie finančnej gramotnosti v rámci ŠKD

V ŠKD prebieha edukačná činnosť v šiestich tematických oblastiach výchovy:

- SVOV (Spoločensko-vedná oblasť výchovy)
- VOV (Vzdelávacia oblasť výchovy)
- EVOV (Esteticko-výchovná oblasť výchovy)
- PEOV (Prírodno-environmentálna oblasť výchovy)
- PTOV (Pracovno-technická oblasť výchovy)
- TVOV (Telovýchovo-zdravotno-pohybová oblasť výchovy)

V každej tematickej oblasti výchovy uplatňujeme témy týkajúce sa finančnej gramotnosti. Okrem tematických oblastí výchovy sa finančná gramotnosť uplatňuje aj v oddychovej činnosti, kde sa zaraďujú tematické hry pri ktorých dieťa prichádza do

styku s peniazmi, uvedomuje si hodnotu peňazí. Pri príprave na vyučovanie dochádza k opakovaniu a utvrdzovaniu učiva prebratého na vyučovacom procese, kde sa finančná gramotnosť rozvíja v predmetoch ako matematika, prvouka, prírodoveda, etická výchova.

Tematické hry: Na obchod, Reštaurácia, Každá práca je dôležitá. Dôležitou a neodmysliteľnou súčasťou práce v ŠKD je práca s pracovnými listami, ktoré sa dajú nájsť na internete, alebo si ich vychovávateľ zhotoví sám. Pre dieťa je práca na počítači a interaktívnej tabuli lákavá, deti si nenútenou formou osvojujú pojmy, euro menu, hodnotu bankoviek a iné.

Pomôcky využívané na rozvoj finančnej gramotnosti v ŠKD:
IKT technika - počítače, interaktívna tabuľa, prezentácie, pracovné zošity, tematické hračky: kuchynka, obchod, spoločenská hra - Dostihy a stávky, Eurobankovky, detská pokladňa a iné.

Človek vo sfére peňazí

- pomenovať základné ľudské hodnoty - život, zdravie, rodina
 - urobiť rebríček hodnôt (zdôrazniť význam duchovných hodnôt)
 - pomenovať základné ľudské potreby - jedlo, šatstvo, veci osobnej potreby, hračky, teplo, peniaze
 - robiť zoznam životných potrieb v domácnosti, ktoré musia rodičia platiť zo mzdy
 - posúdiť spôsoby, akými rodičia zabezpečujú životné potreby celej rodiny, vymenovať svoje vlastné skúsenosti s prácami v domácnosti
 - uviesť príklady hospodárneho zaobchádzania s osobnými vecami hospodárneho správania sa v domácnosti, osvojiť si potrebu hospodárneho zaobchádzania s pomôckami a predmetmi v škole a mimo nej
 - poznať hodnotu zariadení, s ktorými žiak pracuje a vážiť si ich: počítač, tlačiareň, digitálny fotoaparát
 - oboznámiť sa a naučiť sa rozlišovať peniaze, ich hodnotu
 - bohatstvo a chudoba
 - reklama, niekedy nepravdivá, zavádzajúca
- Využitie v TOV: SVOV, VOV, PEOV, EVOV

Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí

- prevziať zodpovednosť za osobné finančné rozhodnutia - význam peňazí, priority tovaru
 - slovo reklama - nie všetko, čo sa v nej uvádza je pravda
 - kontrolovať osobné údaje a informácie - kľúč od domu, cenné veci v dome
 - urobiť zoznam želaní a potrieb a určiť poradie dôležitosti
 - urobiť zoznam základných životných potrieb a premyslieť ich finančnú náročnosť (môžem si kúpiť len to, na čo mám peniaze)
- Využitie v TOV: VOV, SVOV,

Zabezpečenie peňazí na uspokojovanie životných potrieb - príjem a práca

- štúdium je prvým predpokladom pre získanie zamestnania
- vysvetliť na jednoduchom príklade vzťah človeka a rodiny k peniazom

- vysvetliť vzájomné vzťahy medzi životnými potrebami jednotlivca a rodiny
 - opísať príklady základných životných potrieb
 - opísať svoju predstavu, čo sú to osobné príjmy človeka
- Využitie v TOV: SVOV, VOV, PEOV,

Plánovanie a hospodárenie s peniazmi

- vysvetliť žiakom zmysel sporenia: mať záujem si niečo kúpiť alebo si tvoriť stabilnú finančnú rezervu /šetrenie do pokladničiek a pod./
 - vlastné peniaze (vreckové) - ako s nimi hospodáriť, čo si za ne môžem kúpiť, vytýčiť si cieľ, (napr. školský výlet, bicykel a pod.)
 - urobiť a viesť si osobný rozpočet: príjem - výdavky (príjem = drobná práca v domácnosti, môže to byť súčasť vreckového)
 - hra na obchod - čo si môžem kúpiť
 - vysvetliť žiakom systém cenových relácií v rôznych obchodoch a nasmerovať ich na zodpovedné rozhodovanie pri nákupe (čokoláda v Tesco stojí 1 euro, tá istá čokoláda v Lidli stojí 0,80 centov, zvážiť si možné použitie vzniknutého finančného rozdielu)
 - opísať, za čo všetko rodičia v domácnosti platia. (elektrika, plyn, voda, odpad, potraviny)
 - charitatívne organizácie - ako môžem pomôcť, význam, upozorniť na podvodníkov
 - vedieť porovnať cestovanie z finančného hľadiska, vedieť si kúpiť cestovný lístok
 - naučiť sa, ako možno ušetriť peniaze: - požičiavanie kníh v knižnici - vyhľadávanie informácií na internete - posielanie e- mailov
 - vedieť vyrobiť darček pre blízkeho a tak ušetriť peniaze
- Využitie v TOV: SVOV, VOV, PEOV,

24. Čitateľská gramotnosť v ŠKD:

Čitateľská gramotnosť je schopnosť porozumieť a používať také písomné jazykové formy, ktoré vyžaduje spoločnosť a zároveň tie, ktoré majú hodnotu pre jedinca. Čitateľskú gramotnosť môžeme rozdeliť do troch aspektov:

1. procesy porozumenia – vyhľadávanie informácií, vyvodzovanie záverov, interpretovanie a integrovanie myšlienok a informácií
2. ciele čítania – čítanie pre literárny zážitok, čítanie pre získavanie a využívanie informácií
3. čitateľské zvyklosti a postoje – podpora celoživotného vzdelávania

Výchovno-vzdelávací proces na I. stupni ZŠ je silno ovplyvnený hravými činnosťami a zážitkovým učením. V rámci výchovno-vzdelávacieho procesu podporujeme vyjadrovanie myšlienok a pocitov prostredníctvom slov, pohybov, obrazov či v piesňach. Nezastupiteľné miesto pri formovaní osobnosti dieťaťa má kniha a čítanie. Ak má dieťa v neskoršom veku správne porozumieť čítanému textu, musí sa ho najskôr naučiť dobre vnímať. Kvalitu vnímania determinuje nielen úroveň schopnosti rozlišovať grafické symboly, ale i celkové porozumenie významu textu a s tým spojené

voľné zaobchádzanie s prečítaným textom. S pribúdajúcim vekom dieťaťa sa zrenie vnímania prejavuje zlepšujúcou sa schopnosťou zrakovo diferencovať, syntetizovať a analyzovať videné a počuté. V počiatkoch rozvoja čítania sa vychovávateľka dozvedá ústnou formou komunikácie s dieťaťom, preto je dôležité rozvíjať okrem spôsobilosti učiť sa učiť aj sociálno-komunikačné spôsobilosti.

K rozvoju čitateľskej gramotnosti v školskom klube využívame rôznorodé aktivity: hlasné a tiché čítanie, čítanie vo dvojiciach alebo v skupinách, odpovede na otázky k textu, reprodukcia prečítaného textu, vyhľadávanie informácií, dramatizácia textu a iné. Pri týchto aktivitách uplatňujeme netradičné formy: čítanie s rodinným príslušníkom, starší spolužiaci čítajú mladším, čítanie škôlkarom, tvorba maľovaného čítania a iné. Cieľom vychovávateľiek je upevňovať získané vedomosti u detí, vybudovať u detí kladný vzťah ku knihe, osvojiť si plynulé čítanie s porozumením. Prezentovať deťom ľudovú rozprávku prostredníctvom čítaného textu, oboznámiť deti s tvorbou slovenských autorov, ktorý píše detskú poéziu a prózu.

Kalendár podujatí podporujúci čitateľskú gramotnosť:

- Spoločensko-vedný kurz
- Európsky deň jazykov
- Školská súťaž – Kráľ čitateľov
- Medzinárodný deň školských knižníc
- Záložka do knihy spája školy
- Čítanie ukážok z diel Kristy Bendovej
- Rozprávkový čas Vianoc
- Malý Vševed
- Kellnerova Poloma
- Návšteva, kvíz v obecnej knižnici
- Týždeň hlasného čítania
- Číta celá škola
- Z rozprávky do rozprávky

Navrhnuté stratégie rozvoja čitateľskej gramotnosti sú využiteľné v jednotlivých oddeleniach ŠKD. Uvedené čitateľské aktivity podporujú aktívnu prácu s textom a knihou.